

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missae Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. XXXV. De quibusdam defectibus in Celebratione Missæ occurentibus
corrigendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](#)

TITULUS XXXV.

DE QVIBVS DAM DEFECTIBVS IN
CELEBRATIONE MISSÆ OCCVR-
RENTIBVS CORRIGENDIS.

I. **N**on est h̄ic animus fusiū de hac materia discurrere, sed paucos duntaxat casus frequentiū occurrentes breviter recensere, & quomodo in ijsdem defectus occurrentes ex mente Rubricarum & probatorum Authorum corrigendi sint, obiter indicare.

II. Regula prima : *Semper curandum est, ut integrum Sacrificij vel ab uno, vel à pluribus Sacerdotibus procuretur.* Hinc primò sequitur, Celebrantem, si advertat, se legitimam materiam non consecrâsse, debere aliam (si potest sine scandalo) procurare, & consecrare juxta Rubricas p. 3. tit. 4. Sequitur secundò, Si Celebrans consecrata unā specie, vel etiam duabus ita infirmetur, ut perficere, sumeréque Sacrificium non possit, ab alio (etiam non jejunio, si necessitas exigat) id perfici debere, uti cædem Rubricæ tit. 9. n. 3. præscribunt. Sequitur tertio, Si post Hostiam consecratam advertatur aquam pro vino appositam esse, posse & debere novum vinum cum aqua admixta consecrari, etiamsi ob aquam priorem in Calice deglutitam non amplius jejunus sit Celebrans. Sequitur quartò, In eodem casu, quo aqua pro vino consecrata est, non esse necessariò iterum consecrandam Hostiam (licet possit id facere ob authoritatem S. Thomæ id exigentis, cùm prior Hostia sufficiat ad integrum Sacrificium cum novo vino consecrato faciendum juxta Scotum, Navart, Suar. Coninck. & alios apud P. Gobat in Alph. Sacrif. n. 399. licet ipse in loco privato Hostian apponendam esse putet. Sequitur quintò, Si post discessum ab Altari advertatur defectus substantialis in præterito Sacrificio commissus, non esse supplendum hunc defectum juxta probabiliorem eorumdem Authorum, Suarij nempe & Coninck, quibus etiam Tamburinus apud & cum P. Gobat n. 401. adstipulatur, sententiam, licet contrariam sententiam idem Author improbabilitatis damnare non audeat. Sequitur sextò, Si defe-

ctus

Eius materiae legitimè v. g. vini notatus est, exspectandum quidem aliquantulum esse, donec afferatur; si tamen aut diu nimis exspectandum foret, aut sine scandalo afferri non posset, pergendum esse in Sacrificio, cæteraque absolvenda, omissis ijs, quæ ad deficientem speciem pertinent, uti eadem Rubricæ tit. 4. n. 8. monent, & etiam Azor ac Bonac. apud P. Gobat n. 400. de Sacrif. docent, si per medias turbas talis species cum scandalo afferenda foret.

III. Regula secunda: *In dubio de essentialibus partibus adhibitis, rectius semper opinio securior & probabilior tenetur; secus ordinariè sentiendum, si de partibus non essentialibus oritur dubium.* Hinc sequitur primitus. Si valde probabilitet dubitet (id est, magis aut æquè propendeat in eam partem, quæ cum aliquid esse entia omisso persuadet) de defectu essentiali commisso, consecrationem sub conditione iterandam esse, uti Rubricæ tit. 5. n. 2. monent. Sequitur secundus. Si magis propendeat in partem negantem, se aliquid esse entia omisso, nihil repetere quidem debere juxta Nugnum apud & cum P. Gobat n. 409.; securius tamen etiam in hoc casu consecrationem conditionatam adhibere, cum adhuc maneat probabilitas contrariae opinionis, atque adeò reverentia Sacramento debita suadeat, ut illam potius, quam oppositam, licet probabiliorem sententiam sequamur. Sequitur tertius. Si probabiliter dubitet, se aliquid de non essentialibus omisso, non esse quidem aliquid repetendum, immutando Ordinem Sacrificij, sed ulterius progrediendum, uti S. Thomas q. 83. a. 6. ad 5. & Dicast. apud P. Gobat num. 403. docent; securius tamen & consultius esse, ut si defectus adhuc gravis sit (v. g. si panis fermentatus, vinum acetosum, aqua vino non apposita notetur) ut ante consecrationem vel oblationem corrigatur, uti Tannerus q. 10. n. 112. docet, ubi etiam addit, si levis sit defectus, & exigua mora intercesserit, ita ut facile corrigi possit, haud dubie corrigendum videri; quod de privato Sacro, & ijs, quæ secretò dicuntur, etiam P. Gobat n. c. sentit, atque adeò repetendum putat, si quis post *Dominus vobiscum* recordetur, se Hymnum Angelicum, aut Symbolum omisso; sed & secretam Orationem dicendam, si quis notaret, se ante Epistolam Collectam aliquam omisso; secus si ad Postcommunionem primùm adverteret errorem.

Instruct. I.

G

rem.

rem. Sequitur quartò. Si quis non recordetur, se aliquid dixisse, aut fecisse, non ideo turbari debere, quia, ut S. Thomas l. c. prudenter advertit, is, qui multa dicit, & facit, non potest recordari omnium, quæ dixit, aut fecit, adeoque nihil repetere debet propter eam solam causam, quod non recordetur, an fecerit, vel dixerit. Sequitur quintò. Si Hostia per inadvertentiam aut alium casum in Calicem cadat, totaque madefiat, nihil esse iterandum juxta Rubricas tit. 10. n. 9, nec extrahendam, sed omnia, ut alias, dicenda; omissis tamen signis, quæ circa Hostiam exercenda erant; &, dum sumitur Sanguis, dicendo: *Corpus & Sanguis Domini nostri &c.* Sequitur sextò. Rarissimè, ut loquitur P. Gobat n. 406. consecrationem ob defectum intentionis irritam esse, cum hoc ipso, quod Sacerdos liberè vestes Sacerdotales induat, atque in Altari recitet, quæ in Missali prescribuntur, habeat virualem seu implicitam intentionem sacrificandi, quam omnes Doctores sufficere post S. Thomam q. 64. a. 8. d. 3. prouuntiant.

IV. Regula tertia: *Omnis industria, quæ ad irreverentiam Sacramenti cavendam necessaria appareat, studiosè est adhibenda:* Hinc sequitur primò. Si species consecratæ sumi non possint, vel quia veneno infectæ, vel à muribus corrosæ, vel à vernibus infectæ, aut à sumente evomitæ nauseam parient, eas honestè asservari debere, donec corrumpantur, & tunc in Sacrarium, seu Piscinam Sacram coniiciendas esse, uti Rubricæ tit. 10. n. 7. prescribunt. Sequitur secundò. Si species consecratæ vini, absq; periculo vitæ, aut irreverentiæ Sacramento exhibendæ sumi non queant, in alio primùm Calice aut vase ponendas, tum in stuppa vel panno lineo aservandas, donec exiccentur; & tunc demum stuppam aut pannum comburenda, cineresque in Sacrarium coniiciendas esse juxta easdem Rubricas. Sequitur tertio. Si Sacra Hostia aut Sanguis in locum non sacrum cadat, in primis, quantum fieri potest, digitis Canonicis tollendum; deinde locum illum superinjecto strophiolo tegendum, & postea radendum ac abluendum esse; si tamen ejusmodi species in barbam vel vestes alicujus saecularis cadant, sufficere putant, si tollantur, nec opus esse ratione vel ablutione, tradunt P. Simon Felix & Tamburinus apud P. Gobat n. 412. quorum sententiam ipse ibide

Iiquid
Tho-
t, non
nihil
reco-
Hostia
, tota-
o.n.g.
lis ta-
m su-
ri &c.
. con-
m hoc
atque
ut vir-
am o-
pro-
veren-
est ad-
e sumi-
rrosa-
am pa-
ur, &
s esse,
undō
veren-
imium
eo al-
m aut
tendos
ra Ho-
quan-
locum
ndum
m ve-
antur
elix &
n ip-
oidem

ibidem tutam, ac in praxi securam vocat. Sequitur quartò. Si Particula vel Hostia reperiatur, de qua prudenter dubitari potest, num consecrata sit, adorandam esse sub conditione, reservandam in corporali aut tabernaculo, & in proxima vel eadem Missa ante ablutionis sumptionem à Sacerdote sumendum esse.

P A R S III.

D E M I N I S T R O R V M
O F F I C I I S.

ET si ea, quæ ad Officium Diaconi & Subdiaconi pertinent, satis clare in Rubricis Missalis explicata habentur, quia tamen ex una parte hæc ipsæ illorum functiones cum functionibus Celebrantis permixta ibidem indicantur; ex altera verò parte negari non potest, plurimum memoriam in eiusmodi actionibus discendis & retinendis juvari, si ea, quæ ad quodvis Officium pertinent, ab alijs functionibus separata sub unum aspectum ponantur; & præterea etiam plerumque talibus Tironibus Missalia ad manum non sunt, visum est omnino è re fore, si hoc quoque subsidium dictis Tironibus non negaretur, id quod in hac parte breviter præstabitur.

T I T U L U S I.

D E O F F I C I O D I A C O N I .

§. I.

*Quid ab egressu usque ad Offertorium ei sit obser-
vandum.*

I. **P**Aratis omnibus rebus ad Sacrificium necessarijs, induit se Diaconus paramentis, & ad hoc juvatur à Ministris, ipse verò postea Celebrantem in paramentis induendis juvat, dumque amictum & stolam porrigit, easdem prope Crucem prius osculatur. Quod idem osculum etiam figer, quando